



АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

№ 16/3-710/9115 (243858)

"21" 11 2018 р.

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про виконання програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні» щодо привілеїв та імунітетів Глобального фонду»
(реєстр. № 9115 від 21.09.2018 р.)

У законопроекті пропонується доповнити Закон України «Про виконання програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні» (далі – Закон) новою статтею 8¹, згідно з якою «для виконання програм відповідно до цього Закону Глобальний фонд має правосуб'єктність на території України. З цією метою Глобальному фонду надаються привілеї та імунітети, що містяться у Конвенції про привілеї та імунітети спеціалізованих установ ООН».

Необхідність прийняття цього законопроекту обґрунтовується потребою підвищення ефективності використання Глобальним фондом для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні (далі – Глобальний фонд) грантової допомоги для фінансування в Україні програм, спрямованих на боротьбу зі СНІДом, туберкульозом та малярією.

Головне науково-експертне управління вважає за необхідне висловити щодо законопроекту наступні міркування.

1. У п. 2 пояснювальної записки зазначається, що *впровадження грантів Глобального фонду систематично стикається з перепонами, обумовленими певними відмінностями національного законодавства від процедур Глобального фонду та міжнародної практики використання таких грантових коштів. Глобальний фонд систематично звертає увагу на необхідність усунути проблемні питання, що підвищать ефективність використання грантової допомоги та поліпшить результати в охороні здоров'я.* Проте, з супровідних документів незрозуміло, які саме маються на увазі перепони і як новий правовий статус вплине на діяльність Глобального фонду в Україні.

2. У проекті Закону пропонується зазначити, що Глобальний фонд «має правосуб'єктність на території України» (ч. 1 нової ст. 8-1 Закону). Разом з тим, таке формулювання не дає можливості визначити запропонований

правовий статус Глобального фонду, відповідні права та обов'язки фонду у відносинах з державою, юридичними та фізичними особами.

3. Проведений аналіз Конвенції про привілеї та імунітети спеціалізованих установ ООН 1947 року (набула чинності для України з 13.04.1966 р.) та відповідних положень Конституції України дає підстави висловити думку про доцільність вирішення порушеного у проекті питання в інший спосіб, а саме – шляхом підписання відповідного міжнародного договору між Урядом України і Глобальним фондом, як суб'єктом міжнародного права, який вступає в міжнародні зносини.

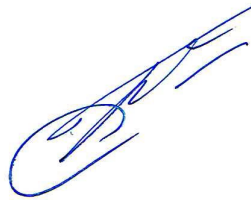
На користь такого висновку, серед іншого, слугує міжнародна практика, на яку, зокрема, вказується у пояснювальній записці до проекту, а саме: «на сьогодні 16 держав ... підписали з Глобальним фондом Угоду про привілеї та імунітети для здійснення заходів в галузі охорони здоров'я, а саме: Буркіна-Фасо, Бурунді, Кот-д'Івуар, Ефіопія, Грузія, Гана, Молдова, Чорногорія, Нігерія, Руанда, Сенегал, Свaziленд, Того, Уганда, Зімбабве та Малаві. Дві країни-донори – Сполучені Штати Америки та Швейцарія також надали Глобальному фонду певні привілеї та імунітети ... Зокрема, на підтвердження статусу Глобального фонду як міжнародної організації між штаб-квартирою Глобального фонду та Федеральною радою Швейцарії 13 грудня 2004 року було підписано Угоду, згідно з умовами якої фонд користується такими самими привілеями та імунітетами в Швейцарії, які надаються іншим міжнародним та міжурядовим організаціям, таким як ООН» (абз. 18 п. 2).

У цьому ж контексті, доречно звернути увагу на те, що й в Україні склалася практика вирішення відповідних питань у такий же спосіб. Про це свідчать, зокрема, аналогічні угоди, ратифіковані в Україні з іншими міжнародними організаціями, наприклад, Угода між Кабінетом Міністрів України та Організацією Економічного Співробітництва та Розвитку щодо привілеїв, імунітетів та пільг, наданих Організації (ратифіковано Законом № 850-XIV від 07.07.1999 р.), Угода про привілеї та імунітети Комісії із захисту Чорного моря від забруднення (ратифіковано Законом № 799-IV від 15.05.2003 р.).

Принагідно звертаємо увагу на те, що відповідно до Конвенції про привілеї та імунітети спеціалізованих установ ООН (1947 р.) спеціалізовані установи, їх працівники наділяються широкими пільгами. Зокрема, майно та активи, незалежно від їх місця розташування та суб'єкта розпорядження, користуються імунітетом від будь-якої форми судового переслідування, окрім випадків, коли ці установи відмовляються від імунітету в конкретному випадку (розд. 4 ст. III Конвенції), приміщення спеціалізованих установ недоторкані, майно та активи не підлягають обшуку, ревізії, конфіскації, експропріації або будь-якій іншій формі втручання як шляхом виконавчих, адміністративних, судових дій, так і шляхом законодавчих дій (розд. 5 ст. III Конвенції). Документи, які належать спеціалізованим установам або знаходяться в них на зберіганні, є недоторканими незалежно від їх місця

знаходження (розд. 6 ст. III Конвенції). Активи, доходи та інша власність спеціалізованих установ звільняються від всіх прямих податків (крім сплати комунальних послуг), митних зборів і платежів, імпорتنих та експортних заборон і обмежень, за умови, що ці предмети не будуть продаватися (розд. 9 ст. III Конвенції). Працівники спеціалізованих установ мають право користуватись шифром та одержувати документи або кореспонденцію кур'єром або валізи, їх багаж, документи є недоторканими, подружжя працівників спеціалізованих установ не підлягають реєстрації як іноземні особи, державній повинності в країні, на території якої вони тимчасово перебувають, в тому числі транзитом, а також користуються пільгами щодо будь-яких валютних обмежень, на їх багаж поширюється імунітет, передбачений дипломатичним представникам відповідного рангу (розд. 13 ст. V Конвенції).

**Перший заступник
керівника Головного управління**



С.О. Гудзинський

Вик.: К.О. Вербицький